

Біблійні сонети

Дмитро Павличко

БІБЛІЙНІ СОНЕТИ

1

Усе, що Бог створив, жадає бути в слові,
Бо слово сталося творцем добра і зла.
І в імені своїм душа себе знайшла,
Відбилася, як плоть Господня на покрові.

І Каїн — це той брат, що із його чола
Вже стерли Божий знак філософи совкові,
Та лиш назви його — і знову пляма крові
Там спалахне вогнем, де шкіру пропекла.

Прародичі в раю покуштували плоду
Із дерева знання з намови сатани,
І світ одкрився їм аж до самого споду.

І досі спізнають Адамові сини
Ту правду, що в словах шукає явини,
І в мові Божий дух приходить в дух народу.

2003

2

Старий був Авраам, та дівчину Агар
Любив — його пекла жага непощадима.
Все бачила жона ревливими очима,
Суперницю свою вела на той пожар.

І слухала вона, сховавшись за дверима,
Як сходяться вони — рабиня і владар,
Як стогне муж її, немов несе тягар,
І помсти прагнула вся плоть її незрима.

Коли в її раби вродилося дитя,
Їх виставили геть — в жахну пустелю з дому,
Та гнаних врятував Господь од умертя.

Постав новий народ з гріховного розлому,
І війни почались, і перейшло в судому
Всієї людськості помстливе почуття.

2003

3

Як Бог порахував злочинців у Содомі,
І знищив місто все, гніздовище підлот,
Зостались при житті один-єдиний Лот
І дві його дочки, побожниці відомі.

Та оселився гріх у їхнім новім домі:
Позбулися вони своїх дівочих цнот —
Під батька підповзли, щоб множився народ,
Бо впали всі мужі в господньому погромі.

І діти вирости з гріховних тих злягань...
Які вони були — прекрасні чи почвари?
Нічого не кажи, а навкруги поглянь —

І запитай: чому від праведної кари
Все гіршим світ стає, гудуть страшні пожари,
Де вогнища малі згасила Божа длань?!

2003

4

Бог Якова любив, любив і Яків Бога,
Та цілу ніч вони боролись, як мужі,
Нерівні сили дві, нерівні дві душі,
І Яків опиравсь Всевишньому щомога.

Втім, дужчий слабшого ударив по кульші,
Кулак тяжкий упав, немов гори відрога,
Та був то тільки знак, що Божа перемога
Ще може статися на іншим рубежі.

Ми всі боролися і стали всі кульгаві,
Ударені в стегно, як праотець-пастух,
Що став з Ним до чола в зрадливій, злудній мряві.

Але, благаючи у Господа отух,
Будуючи Йому собори величаві,
До скону буде з Ним змагатись людський дух.

2003

5

Давид злічив народ з Йордану по Синай,
Порахував мечі, списи і колісниці...
Сохранні наміри державної столиці,
Та їх не возлюбив могутній Адонай.

Господь сказав царю: "Сам кару вибирай:
Чи голоду сім літ, чи два дні моровиці
Нашлю на твій народ, чи, може, від десниці
Ворожої втечеш на рік в пустельний край?"

Давид не відповів. І кара наступила,
І за два дні лягла в гроби народна сила,
І плакав Ізраїль. А Бог являв своє

Знання, для людськості на всі віки пророче:
Мале число мечів побільшуватись хоче,
Велике — з лютості само себе заб'є!

2004

6

Плач, Єреміє, плач, твоя печаль жорстока
Впаде на Вавилон, як непростенний гріх.
Боюсь твоїх ридань і віщувань твоїх,
Хоч сам я — мов сльоза із маминого ока.

В неволі я затверд, зробився, як опока,
Від немічних благань мені дорожчий сміх,
Що грає помстою, рве серце, як батіг,
Бо перемога й мста — це азбука пророка.

В собі я поховав невивпланий біль,
Загнав свої жалі в камінну оболону,
Щоб не заплакати на людях мимовіль.

Та все ж таки прийди, поклич мій край з полону,
З ганьби прислужувань новому Вавилону,
Як покриком страшним ти кликав Ізраїль.

2003

7

Я непритомнію від пісні Соломона,
Немов од пахощів дівочого вінка,
Коли злітає з пліч сорочка боязка,
І плоть тужава йде в глиб золотого лона.

До мене ти прийшла, мов сарна трепетка,
На мене злякано дивилась, мов ікона;
О Суламіто, знай, що неба ополона
Залоскотала нас, немов хмільна ріка.

Наложниць я не мав, та всі мої кохання
Спливли по жолобку поміж грудей твоїх,
Бо в мене ти була одна, як зірка рання.

В Гущанках ти зросла під співи рідних стріх,
Як жаль, що це не я, а цар з подивування
Навік твою красу в поезії зберіг.

2003

8

Глибокі і страшні слова Еклезіаста:
Все марнота! Нема для чого в світі жить,
Смерть краще, ніж іти з дитячих оповить
Між людство, що його веде злочинців каста.

Нещадно б'є мене ця думка мускуляста,
Неправедна, але така, що вік болить.
Хоч на землі я жив одну коротку мить,
Та мить була — як ніч: і темна, і звіздаста.

Кохав я і горів. В моїх дітей, в слова
Переливав жагу свободи та обнови,
Потоптаний, вставав, як по весні трава.

Я вітру не піймав, хоча ходив на лови;
Помру, але в життя моєї пісні й мови
Незримо увійде моя душа жива.

2003

9

Не зникнуть підляки, не вимруть фарисеї,
Палати виростуть на згарищах палат.
І кожного із нас судитиме Пилат,
І ми не знатимем судьби й вини своєї.

Та вічно житимуть повстанці Макавеї,
За сулдів і царів живіші устократ,
І завжди житиме між нами їхній брат,
Розп'ятий на хресті за визвольні ідеї.

Та визволу нема. Не з далини епох,
А тут-таки горить з людини здерта шкіра,
І кров'ю пишеться новий мартиролог.

І родиться, й росте, і пропадає віра
В натхнення людськості, де янгола і звіра
Вселив, неначе в кліть, необережний Бог.

2004

10

Стражденний мій народ подібний був до Йова,
Його іспитував Господь і сатана.
Дітей повбивано. Оселя — як труна,
І рабства виразки, і напівмертва мова.

Майно розкрадене. І на душі — окова.
Чорноземи жере азійська сарана.
Імперія гниє, мов яма вигрібна,
І душить, горло рве потвора двогорова.

Він вистояв. Але в піснях зостався плач,
Гнилизна у кістках, лице сумне, похиле
Показує, що він — не владар, а прохач...

Народе мій, здригнись! Вдягнися в свіжі сили,
Не плач, а відомсти за всіх дітей могили,
Молись, та сатані нічого не пробач.

2004

11

Взялись будівники новітньої держави,
Де в рабстві жив народ, голодний, наче звір,
Нагодувати люд судьбі наперекір,
Вселити волі дух в його єство лукаве.

І хліба напекли, понаставляли страви
На площах — їж, бери добро на власний двір.
І їв народ, і пив, і лаяв, як блюзнір,
Свободу, що дала замало пива й кави.

Не знали вожаї, що в тих людей нема
Своєї гідності, історії та мови,
Що їх наїдками не визволиш з ярма.

Але й самі вожді — нікчемні славослови —
Державу бачили у вимені корови,
Доїли й билися за дійки тишкама.

2004

12

"Ми — вибраний народ, зерно, а не полова,
Одвічна сіль землі, думок болящий рух,
Натхненники жахних, кривавих завірюх,
Де твориться життя, йде людськості обнова".

Але озвався Він од істинного слова:
"Народи — рівні всі, а революцій дух
Лишає ворожду і згарища навкруг,
А з крові й попелу не встане *vita nova*!"

Він мудро говорив, та гордощі і мста
Були об'явлені законами природи,
І людський син помер, прибитий до хреста.

І, якщо гнів, і лють, і Каїнові коди
Не вигублять в собі пануючі народи,
Їх жде повільна смерть, а Бога — пієта!

2004